

**raport
2011**

Szanowni Państwo

Stowarzyszenie MONAR od ponad 30 lat pomaga ludziom dotkniętym i zagrożonym uzależnieniami, bezdomnością oraz innymi zjawiskami powodującymi wykluczenie społeczne. Publikując raport podsumowujący rok 2011 w MONARZE pragniemy przybliżyć Państwu naszą działalność, w której ważne są zarówno wrażliwość i otwartość na każdego człowieka jak i profesjonalizm w niesieniu pomocy potrzebującym.

Rok 2011 upłynął pod znakiem wydarzeń integrujących całe środowisko MONARU wokół wspomnianych powyżej wartości. W kwietniu, po długich staraniach, otrzymaliśmy certyfikat ISO-9001 potwierdzający najwyższą jakość zarządzania w naszym stowarzyszeniu. W sierpniu spotkaliśmy się w gronie liczącym blisko tysiąc osób na Monarowisku – wielkim święcie MONARU, na które złożyły się imprezy sportowe i kulturalne, spotkania z zaproszonymi gośćmi, merytoryczne dyskusje i wspólna zabawa.

Oprócz tych spektakularnych wydarzeń naszą uwagę pochłaniała codzienna praca w ponad 100 placówkach, które prowadzimy w całej Polsce. Jej efekty przybliży ta publikacja. Zachęcając Państwa do zapoznania się z nią wierzę, że dzięki tej lekturze MONAR stanie się dla Was organizacją bardziej znaną i bliską.

Z serdecznymi pozdrowieniami

Jolanta Łazuga-Koczurowska

Przewodnicząca Zarządu Głównego
Stowarzyszenia MONAR

SPIS TREŚCI:

WSTĘP	1
MONAR – MISJA I CELE	2
OBSZARY DZIAŁANIA	2
PROFILAKTYKA	3
DZIAŁALNOŚĆ	
LECZNICZO-REHABILITACYJNA	6
DZIAŁANIA POMOCOWE	
DLA OSÓB BEZDOMNYCH	8
WYKORZYSTANIE	
ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH	10
MONAR W PRZESTRZENI PUBLICZNEJ	12
WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA	15
SPRAWY ORGANIZACYJNE	16
PLACÓWKI	17

*Materiał przygotowany na podstawie danych
zebranych przez*

**Biuro Zarządu Głównego
Stowarzyszenia MONAR**

ul. Nowolipki 9B

00-151 Warszawa

tel.: (22) 635-95-09, 635-13-26

faks: (22) 530-62-81

biuro@monar.org

www.monar.org

Opracowanie Przemysław Bogusz

Misja i cele

Misją Stowarzyszenia MONAR jest pomoc bliżnim w duchu miłości, tolerancji, dbałości o ludzką godność oraz poszanowania praw człowieka. MONAR wierzy, że nikt nie jest stracony na zawsze, że każdy człowiek zasługuje na pomoc, na szansę odnalezienia swego miejsca w świecie. Propagujemy życie bez narkotyków, otwartość i wrażliwość na innych, czynienie dobra, odpowiedzialność za własne życie i wiarę w nieograniczone możliwości człowieka.

Obszary działania

Pomagamy osobom uzależnionym, bezdomnym, zakażonym wirusem HIV oraz wykluczonym społecznie z innych powodów, w tym byłym więźniom. Prowadzimy zarówno ośrodki stacjonarne jak i pobytu dziennego dla osób wychodzących z uzależnienia, a także dla bezdomnych oraz noclegownie, poradnie i punkty konsultacyjne. Ponad 50 naszych placówek posiada uprawnienia do prowadzenia terapii i rehabilitacji osób z problemem narkotykowym.

Zajmujemy się także szeroko rozumianą profilaktyką uzależnień. Nasi specjaliści spotykają się z młodzieżą w szkołach oraz poza nimi (w klubach, na koncertach, imprezach masowych). Z przekazywanej przez nas wiedzy korzystają przedstawiciele wielu grup zawodowych: pedagodzy szkolni, policjanci, strażnicy miejscy, lekarze, pielęgniarki, wychowawcy kolonijni,

Stowarzyszenie MONAR realizuje swoją misję stwarzając warunki do godnego życia osobom uzależnionym, bezdomnym, chorym, samotnym, biednym i bezradnym, żyjącym z HIV, dzieciom ze środowisk społecznie zaniedbanych, uchodźcom politycznym i wszystkim tym, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji.

Nasze główne cele:

- ochrona i promocja zdrowia;
- prowadzenie działań z zakresu pomocy społecznej, w tym pomoc rodzinom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób;
- przeciwdziałanie patologiom społecznym;
- aktywizacja społeczna i zawodowa osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem, a także osób starszych;
- upowszechnienie i ochrona praw kobiet oraz działalność na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn;
- upowszechnianie i ochrona praw dziecka;
- organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży;
- wspomaganie rozwoju wspólnot i społeczności lokalnych, nauki, oświaty, edukacji i wychowania;
- podejmowanie inicjatyw służących integracji europejskiej oraz rozwijaniu kontaktów i współpracy między społecznościami;
- promocja i organizacja wolontariatu.

a także specjaliści innych organizacji w kraju i za granicą, pracujący z osobami uzależnionymi.

Prowadzimy działania z zakresu redukcji szkód spowodowanych używaniem narkotyków. Ich celem jest przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się wirusa HIV, HCV i innych chorób zakaźnych oraz kryminalizacji.

W roku 2011 naszą pomoc świadczyliśmy w:

- 31 ośrodkach rehabilitacyjno-readaptacyjnych dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych
- 32 poradniach profilaktyki i terapii uzależnień oraz punktach konsultacyjnych
- 51 placówkach dla osób bezdomnych
- 10 hostelach readaptacyjnych
- innych placówkach, np.: oddziałach detoksykacyjnych dla osób uzależnionych od narkotyków i alkoholu, świetlicach socjoterapeutycznych, centrach redukcji szkód, młodzieżowych ośrodkach profilaktyki i wczesnej terapii.

Profilaktyka

Profilaktyka uzależnień zawsze odgrywała ważną rolę w działaniach MONARU. Można wręcz powiedzieć, że właśnie z profilaktyki, z podjętej przez samą młodzież inicjatywy zapobiegania narkomanii, wyrósł ruch społeczny, który następnie przekształcił się w stowarzyszenie.

W roku 2011 nasi specjaliści spotykali się z młodzieżą w szkołach całej Polski, prowadzili też zajęcia dla przedstawicieli grup zawodowych stykających się w swojej pracy z problematyką uzależnień. Łącznie, w roku 2011, pracownicy naszych poradni i punktów konsultacyjnych przeprowadzili **ponad 4,8 tys. godzin spotkań profilaktycznych dla 42,5 tys. osób.**

W roku 2011 MONAR zainicjował, lub kontynuował szereg ogólnokrajowych i lokalnych programów profilaktycznych. Do najważniejszych z nich należały:

Profilaktyka poprzez wartości.

Jest to nowoczesny, interaktywny projekt, który może być wykorzystywany we wszystkich typach szkół, w zakładach opiekuńczych i wychowawczych, placówkach socjoterapeutycznych, świetlicach profilaktycznych, klubach młodzieżowych, a także specjalnych placówkach oświatowych.

Opiera się na założeniu, że w profilaktyce ważne jest nie tylko przekazywanie informacji o zagrożeniach, ale przede wszystkim kształtowanie postaw i promowanie wartości, dzięki którym młody człowiek świadomie wybiera życie wolne od uzależnień – ponieważ wydaje mu się atrakcyjne, ciekawe, cenne.

Głównym celem projektu jest kształtowanie postaw wolnych od nałogów, wzorów satysfakcjonującego życia, gotowości do radzenia sobie z trudnościami wieku młodzieńczego oraz promocja zdrowego stylu życia.

Ponadto „Profilaktyka poprzez wartości” umożliwia młodzieży czynny udział w świadomym kształtowaniu postaw, poglądów i opinii wobec zjawisk narkomanii, alkoholizmu i przestępczości – w oparciu o uczciwą, rzetelną i niczym nie skrępowaną dyskusję.

Zajęcia prowadzą doświadczeni w pracy z młodzieżą animatorzy, których kwalifikacje są potwierdzone wydanym przez MONAR certyfikatem.

Działania profilaktyczne MONARU prowadzone są w następujących formach:

- spotkanie profilaktyczne – to jednorazowe spotkanie z grupą (klasą), trwające co najmniej 2 godziny lekcyjne;
- program profilaktyczny – to cykl spotkań z tą samą grupą (klasą), najczęściej 3-4 spotkania, każde po 2 godziny lekcyjne;
- akcja profilaktyczna – to jednorazowe zdarzenie w postaci koncertu, zawodów sportowych, debaty, sesji artystycznej, konkursu, zabawy integracyjnej, itp. połączone z rozpowszechnianiem materiałów edukacyjnych nt. profilaktyki uzależnień.

Gramy bez narkotyków

W wielu monarowskich ośrodkach młodzież rozwijała swe muzyczne pasje. Przykładem jest Gdańsk, gdzie w profesjonalnie przygotowanej i wyposażonej sali Ośrodka Rehabilitacyjno-Readaptacyjnego dla Dzieci i Mł-

Program był finansowany ze środków Urzędu Miasta Gdańska, a jego cele to m.in. propagowanie zdrowego stylu życia, aktywizacja i integracja młodzieży, lansowanie pozytywnych postaw, wspieranie twórczego rozwoju, zwiększanie wiedzy na temat skutków używania środków psychoaktywnych.

dzieży MONAR odbywały się próby młodych zespołów. Muzycy mieli możliwość doskonalenia swojego warsztatu artystycznego, tworzenia oraz pracy nad repertuarem. Uczestnictwo w programie było całkowicie bezpłatne, wymagało jedynie aktywności, prezentowania własnego dorobku i krzewienia idei grania bez narkotyków.

Raz w miesiącu odbywały się koncerty. W ich trakcie młodzież otrzymywała informacje gdzie można bezpiecznie i twórczo spędzić wolny czas, gdzie szukać pomocy przed zagrożeniami

Najlepsze z zespołów biorących udział w programie były promowane na profesjonalnych scenach Trójmiasta i okolic, podczas okolicznościowych imprez i uroczystości. Młodym twórcom umożliwiano także realizację pierwszych nagrań w zaprzyjaźnionych studiach.

Kampania prowadzona od kilku lat w sposób ciągły przez partyworkerów z poradni MONARU w Szczecinie, Warszawie i Częstochowie.

Polega na propagowaniu prozdrowotnej postawy sprzyjającej bezpiecznej zabawie wśród uczestników imprez muzycznych w klubach i na koncertach. Partyworkerzy bawią się wraz z innymi uczestnikami imprez, a jednocześnie służą im informacją na temat zagrożeń związanych z zażywaniem substancji psychoaktywnych i miejsc gdzie można uzyskać fachową pomoc w zakresie leczenia uzależnień.

Są również przygotowani do udzielania pomocy przedmedycznej. Przesłanie zachęcające do zabawy na trzeźwo rozpowszechniane jest na koszulkach, plakatach, kartkach i naklejkach, czy też – jak w Szczecinie – w spotach muzycznych.

Nakręć z nami film

Inicjatywa Poradni Terapii i Profilaktyki Uzależnień MONAR w Szczecinie, w ramach której przeprowadzono cykl warsztatów teatralno-filmowych, obejmujących elementy gry aktorskiej, wyrażanie emocji za pomocą ciała, obsługę sprzętu filmowego (kamera, dźwięk), itd. Uczestnicy zrealizowali film pt. „Fange lite”. Sami wcielili się w rolę bohaterów, obsługiwali dźwięk, wystąpili jako operatorzy kamer, pracowali przy montażu filmu.

Głównymi odbiorcami projektu byli wychowankowie i uczniowie Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii nr 2 w Szczecinie. Podczas zajęć filmowych kształtowali umiejętności społeczne z zakresu: komunikacji interpersonalnej, współpracy w grupie, treningu twórczości, rozwiązywania konfliktów. Premiera filmu będącego efektem warsztatów odbyła się 20.10.2011 r. w szczecińskim kinie Pionier. Film prezentowano także podczas spotkań psychoedukacyjnych dla młodzieży i rodziców w poradni MONARU, dni otwartych Szczecińskiego Inkubatora Kultury oraz w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii nr 2 w Szczecinie.

MONAR na Woodstock

To wspólne przedsięwzięcie wielu placówek MONARU z całej Polski, koordynowane przez warszawskie Biuro Zarządu Głównego. Wzięło w nim udział 56 naszych wolontariuszy. W roku 2011 MONAR po raz czwarty prowadził działania profilaktyczne na festiwalu Przystanek Woodstock w Kostrzynie nad Odrą – największej tego typu imprezie w Europie, organizowanej przez Fundację Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy.

Na naszym stanowisku można było porozmawiać z fachowcami na temat uzależnień, a także wziąć udział w zajęciach artystycznych. Przeprowadzono blisko 100 rozmów indywidualnych (interwencyjnych, edukacyjnych i motywacyjnych). Dużym zainteresowaniem cieszyły się warsztaty bębniarskie, plastyczne (wykonywanie masek) i hip-hopowe.

Ogłosiliśmy też konkurs na najlepsze antynarkotykowe hasło, nagrodami były płyty z muzyką. Przez cały czas festiwalu ekipy naszych wolontariuszy rozdawały materiały profilaktyczne dotyczące tematyki uzależnień. W sumie rozdano ponad 30 tys. ulotek, naklejek, znaczków i opasek silikonowych oraz 1000 przerwań.

Antyramy

To program psychoedukacyjny skierowany do młodych ludzi zażywających okazjonalnie narkotyki

i alkohol, realizowany w Poradni Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR w Szczecinie. Młodzież bierze udział w spotkaniach, których celem jest zachęcenie uczestników do przyjrzenia się swojej sytuacji w związku z używaniem narkotyków i alkoholu. Zajęcia odbywają się z wykorzystaniem zabaw, gier, dyskusji, prezentacji multimedialnych. Na zakończenie programu wydawany jest certyfikat uczestnictwa.

Działalność leczniczo-rehabilitacyjna

Osoby uzależnione od narkotyków mogą skorzystać z **terapii stacjonarnej** w ośrodkach rehabilitacyjnych MONAR. Każdy z ośrodków ma własny program autorski, opierający się jednak na ogólnie przyjętej w MONARZE metodzie społeczności terapeutycznej. Terapia w ośrodkach trwa od pół roku (w przypadku programów krótkoterminowych) do półtora, a czasem nawet dwóch lat (w programach średnio i długoterminowych). Pobyt jest dobrowolny, ale przyjmowane są także osoby z nakazem sądowym lub osoby odbywające karę pozbawienia wolności, w stosunku do których sąd orzekł zamianę tej kary na pobyt w ośrodku rehabilitacyjnym.

W placówkach Stowarzyszenia MONAR mogą też uzyskać pomoc osoby uzależnione, które mają za sobą wielokrotne, nieudane próby leczenia w ośrodkach stacjonarnych (takie osoby przyjmuje krakowski Dom GWAN). Wszystkie placówki specjalistycznej pomocy osobom z problemem narkotykowym (poradnie, ośrodki stacjonarne) oferują również wszechstronną pomoc rodzinom i partnerom osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem.

Część ośrodków przeznaczonych jest wyłącznie dla dzieci i młodzieży - realizują one programy dostosowane do potrzeb tej grupy wiekowej. Największą grupę pa-

cjentów stanowiły jednak w 2011 r. osoby w przedziale wiekowym powyżej 24. roku życia - było ich ponad 1,8 tys. Pacjentów poniżej 18. roku życia było blisko 400.

W roku 2011 w 31 ośrodkach rehabilitacyjno-readaptacyjnych Stowarzyszenia MONAR, dysponujących łącznie 1 098 miejscami, leczyło się 3 275 osób. Spośród nich 86 proc. stanowili mężczyźni, 14 proc. to kobiety. Terapię zakończyło 611 pacjentów, a ponad 900 wypisano z poprawą zdrowia.

U osób leczących się w 2011 roku w ośrodkach MONARU najczęściej (w ponad 2,5 tys. przypadków) występowało uzależnienie od wielu substancji.

Oprócz stacjonarnych ośrodków rehabilitacyjno-readaptacyjnych MONAR prowadzi także sieć **placówek ambulatoryjnych** (poradnie profilaktyki i terapii uzależnień, punkty konsultacyjne, świetlice socjoterapeutyczne). Ich oferta obejmuje poradnictwo i konsultacje dla osób używających narkotyków oraz dla osób uzależnionych od narkotyków i ich rodzin, terapię indywidualną i grupową, motywowanie i przygotowywanie pacjentów do podjęcia leczenia stacjonarnego, kierowanie do oddziałów detoksykacyjnych oraz ośrodków leczenia i rehabilitacji, a także konsultacje lekarskie i pomoc dla osób po zakończonej terapii.

W 2011 r. w monarowskich poradniach i punktach konsultacyjnych w całej Polsce udzielono przeszło **100 tys.** różnego rodzaju porad. Ponad **9 tys.** osób zgłosiło się po raz pierwszy. Wśród zgłaszających się najwięcej było uzależnionych od wielu substancji (3,5 tys. osób). Podział pacjentów ze względu na rodzaj uzależnienia ilustruje poniższy wykres:

Ważną gałęzią działalności MONARU jest redukcja szkód wynikających z zażywania narkotyków. Z myślą o osobach uzależnionych, które nie podjęły decyzji o rozpoczęciu leczenia, prowadzimy programy niskoprobowe, ukierunkowane na poprawę ich sytuacji zdrowotnej i socjalnej oraz programy redukcji szkód spowodowanych używaniem narkotyków, których celem jest przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się wirusa HIV, HCV i innych chorób zakaźnych, oraz kryminalizacji.

Wybrane placówki Stowarzyszenia MONAR oferują takim osobom przede wszystkim poradnictwo zdrowotne, edukację i informację oraz wymianę igieł i strzykawek.

Stowarzyszenie MONAR prowadzi również oddziały detoksykacyjne dla uzależnionych od narkotyków i alkoholu. W roku 2011 oddział detoksykacyjny dla

osób uzależnionych od narkotyków w Krakowie przyjął 460 osób, 267 z nich ukończyło leczenie.

Pomoc dla uzależnionych od alkoholu

Oferta pomocy MONARU dla osób uzależnionych od alkoholu obejmuje specjalistyczne usługi świadczone w dwóch dużych ośrodkach – w Poznaniu i Warszawie – oraz udział w programach terapeutycznych i readaptacyjnych prowadzonych w licznych placówkach dla osób bezdomnych.

Na oddział detoksykacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu (Izba Chorych, Centrum Pomocy Bliźniemu w Warszawie) przyjęto w 2011 roku **728** osób, z czego leczenie ukończyło **558**.

W Izbie Chorych na terenie Centrum Pomocy Bliźniemu w Warszawie prowadzony był także program terapii odwykowej dla osób bezdomnych uzależnionych od alkoholu. W 2011 roku terapię

na oddziale stacjonarnym rozpoczęło **76** pacjentów, ukończyły ją **52** osoby. Program leczenia, wzbogacony o elementy wspierające wychodzenie z bezdomności i pracę socjalną, przewidziany jest na 3 miesiące. Po ukończeniu terapii pacjenci mogą korzystać z programu podtrzymującego trzeźwość, w postaci cotygodniowych spotkań grupowych, bądź rozmów indywidualnych. Raz w miesiącu organizowane są spotkania wszystkich absolwentów.

Ponadto, w ramach powołanego we wrześniu 2011 r. Schroniska dla Osób Bezdomnych Uczestniczących w Dziennym Programie Terapii Uzależnienia od Alkoholu terapię podjęły **72** osoby (program ukończyło **46**).

Wielkopolskie Centrum Pomocy Bliźniemu w Poznaniu, w ramach Centrum Redukcji Szkód i Wczesnej Interwencji Terapeutycznej dla Osób Uzależnionych od Alkoholu i Używających Alkoholu w Sposób Szkodliwy (CRS), prowadziło w 2011 r. ambulatorium i hostel zapewniający osobom w stanie nietrzeźwości warunki do bezpiecznego trzeźwienia oraz możliwość dokonania czynności higienicznych i wymiany odzieży. Z pomocy CRS skorzystało w 2011 r. **7,1 tys. osób**. Podopieczni byli objęci działaniami profilaktycznymi w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu.

Działania pomocowe dla osób bezdomnych

Ruch Wychodzenia z Bezdomności MONAR-MARKOT w 2011 roku prowadził placówki stacjonarne (m.in. domy dla samotnych matek z dziećmi, dla osób bezdomnych i najuboższych, schronisko dla młodzieży defaworyzowanej, domy dla osób starszych, dom dla osób objętych eksmisją), oraz noclegownię i ogrzewalnię działającą w okresie zimowym w Praskim Centrum Pomocy Bliźniemu w Warszawie, przy ul. Kijowskiej 22.

W roku 2011 stacjonarne placówki dysponowały **2 779** miejscami stałymi, w okresie jesienno-zimowym uruchomiono **526** miejsc dodatkowych. Z pomocy skorzystało w tym czasie ponad **7 tys.** osób z czego blisko 10 proc. to dzieci i młodzież do 18. roku życia.

W noclegowniach do dyspozycji było 360 miejsc stałych i 50 dodatkowych, skorzystało z nich **6,3 tys.** osób.

Ponadto MONAR prowadzi w Warszawie Poradnię Interwencyjno-Konsultacyjną dla bezdomnych pozostających poza opieką placówek.

W 2011 r. zgłosiło się do niej **1,3 tys.** osób. Pracownicy poradni zajmują się wyszukiwaniem miejsc w ośrodkach dla poszczególnych potrzebujących, pomagają też bezdomnym w załatwieniu spraw urzędowych, jak np. wyrobienie dowodu osobistego; w znalezieniu lekarza; wydają materiały opatrunkowe i podstawowe leki dostępne bez recepty.

Streetworking

W roku 2011 Centrum Pomocy Bliźniemu MONAR-MARKOT w Warszawie realizowało program streetworkerski, którego odbiorcami były osoby bezdomne żyjące w miejscach niemieszkalnych, takich jak działki, kanały, dworce, parki, zsypy, śmietniki, klatki schodowe. Osoby te egzystują w sytuacji ciągłego narażenia zdrowia i życia. Często nie mają już nadziei na zmianę, same nie szukają pomocy. W ramach programu przeszkoleni streetworkerzy spędzili w terenie blisko 400 godzin. Docierali do osób bezdomnych i motywowali je do m.in.: nawiązania kontaktu z ośrodkiem pomocy społecznej; wyrobienia dokumentów; skorzystania z pomocy lekarza pierwszego kontaktu i/ lub szpitala; korzystania z łaźni, magazynów z odzieżą, jadłodajni; korzystania z ogrzewalni, noclegowni, schronisk; podjęcia próby zerwania z nałogiem i skorzystania z oddziałów detoksykacyjnych i programów terapeutycznych.

Nadrzędnym celem projektu była poprawa sytuacji osób bezdomnych w ich aktualnym miejscu przebywania, a jednym z głównych zadań - aktualizacja mapy miejsc niemieszkalnych na terenie objętym działaniami oraz stały monitoring tych miejsc i ponawianie oferty pomocy. Założeniem programu było także tworzenie koalicji i stała współpraca z policją, strażą miejską, strażą ochrony kolei, ośrodkami pomocy społecznej, urzędami dzielnic, placówkami dla osób bezdomnych i uzależnionych, placówkami ochrony zdrowia, organizacjami działkowców, skupami złomu, wreszcie z samymi mieszkańcami Warszawy.

Domowe kolacje wigilijne w placówkach MONAR-MARKOT

Podczas Świąt Bożego Narodzenia placówki Ruchu Wychodzenia z Bezdomności MONAR-MARKOT zaprosiły na uroczyste kolacje wigilijne wszystkich potrzebujących i samotnych, którzy nie chcieli w ten wyjątkowy wieczór być sami. W okresie świątecznym nasze placówki na terenie całego kraju odwiedziło ponad **5 tys.** osób.

Zimowe Pogotowie MONAR

Akcja prowadzona od wielu lat. W jej ramach w wyznaczonych placówkach MONARU przyjmowane są telefoniczne zgłoszenia dotyczące osób bezdomnych, a przeszkoleni streetworkerzy – pracownicy i wolontariusze stowarzyszenia – docierają do miejsc zamieszkiwanych przez takie osoby – pustostanów, altan działkowych, kanałów ciepłowniczych, itp.

Bezdomni mogą liczyć na pomoc doraźną (herbatę, koce, materiały opatrunkowe) oraz miejsce w ośrodku. Zimą do placówek MONARU przyjmowane są także osoby pod wpływem alkoholu - przebywają w oddzielnych pomieszczeniach, odizolowane od pozostałych podopiecznych. Program streetworkingu prowadzony jest w Warszawie, ale posiłki i dodatkowe noclegi zapewniają osobom potrzebującym pomocy schroniska MONARU w całej Polsce.

W 2011 roku zimowej akcji MONARU towarzyszyło hasło „Bezdomność to nie wybór”. W celu przełamania stereotypu, według którego bezdomni sami wybrali swój los, Stowarzyszenie MONAR zrealizowało spot filmowy o tym samym tytule.

W związku z większą niż w innych porach roku liczbą osób korzystających z pomocy, w okresie jesienno-zimowym placówki MONARU w całej Polsce zwiększyły liczbę miejsc noclegowych o ok. 30 proc. (było ich w sumie ponad trzy tys.).

Tylko na Mazowszu ośrodki stacjonarne i warszawska noclegownia przy ul. Skaryszewskiej 19 zapewniały podczas zimy blisko **1,3 tys. miejsc**. W ciągu dnia warszawscy bezdomni mogli ponadto skorzystać z ogrzewalni przy ul. Kijowskiej 22, gdzie wydawane były kawa, herbata i ciepła zupa. Ogrzewalnia może pomieścić 50 osób i jest uruchamiana gdy temperatura spada poniżej zera.

Wykorzystanie środków zewnętrznych

W roku 2011 pozyskaliśmy fundusze na realizację licznych projektów służących zapobieganiu patologiom, ograniczaniu szkód spowodowanych zażywaniem narkotyków, wielowymiarowej aktywizacji naszych podopiecznych. Łączna kwota dotacji na wszystkie zadania finansowane przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii wyniosła w 2011 r. ponad **1,2 mln zł**.

Dzięki tym środkom zrealizowaliśmy programy profilaktyki selektywnej dla dzieci i młodzieży (w 8 placówkach), programy profilaktyki wskazującej dla osób używających narkotyków (w 16 placówkach), programy wsparcia dla osób uzależnionych od narkotyków utrzymujących abstynencję (w 7 placówkach), programy wsparcia dla rodzin osób zagrożonych narkomanią i używających narkotyków (w 10 placówkach), program ograniczania ryzyka szkód zdrowotnych i społecznych wśród osób uzależnionych od narkotyków (w 6 placówkach), program wczesnej interwencji FreD (w 3 placówkach) i wiele innych.

Poszczególne placówki skutecznie zabiegały też o dofinansowanie wartościowych projektów z funduszy europejskich. Dzięki ich staraniom w 2011 r. realizowane były następujące zadania:

Wolontariat - Dobry krok

Projekt Młodzieżowego Ośrodka Profilaktyki i Wczesnej Terapii Stowarzyszenia Monar w Bydgoszczy, przeznaczony dla studentów i absolwentów uczelni wyższych, kierunku pedagogika (wszystkich specjalności). Celem projektu było zwiększenie doświadczenia zawodowego uczestników, podniesienie ich kwalifikacji, doskonalenie umiejętności komunikowania się i rozwiązywania sytuacji trudnych, wykształcenie umiejętności określania diagnozy, zapoznanie z metodą mentoringu i technik pracy z dzieckiem.

Studenci uczestniczyli w warsztatach i szkoleniach z zakresu problematyki uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz kursie wychowawcy kolonijnego. Następnie odbyli praktyki w bydgoskim ośrodku MONARU oraz na wyjeździe z dziećmi uczęszczającymi do świetlicy środowiskowej. Budżet projektu wyniósł niemal 250 tys. zł, a dofinansowanie blisko 211 tys. zł.

Możesz inaczej.

Szkolenie i aktywizacja zawodowa oraz integracja społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

Dwie edycje (II i III) projektu prowadzonego przez Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny dla Dzieci i Młodzieży w Łodzi, filię w Ozorkowie, przeznaczone dla obecnych i byłych pacjentów oraz młodzieży w wieku 15-25 lat, zagrożonej wykluczeniem społecznym. Dla uczestników zorganizowano m.in. warsztaty integracyjne z elementami umiejętności społecznych, warsztaty kreatywności, poprawy wizerunku i radzenia sobie w sytuacjach dnia codziennego, trening autoprezentacji i umiejętności związanych z poruszaniem się na rynku pracy, kursy: szybkiego uczenia się, komputerowy, języka angielskiego, wyjazdowe warsztaty survivalowe i pracy zespołowej.

Młodzież miała też możliwość podjęcia praktycznej nauki zawodu (wykańczanie wnętrz oraz stolarstwo, prowadzenie sekretariatu, praca biurowa) i ukończenia kursów zawodowych (instruktora narciarstwa, spawacza, kierowcy wózków jezdniowych, instruktora fitness, kosmetyczki, fryzjera, instruktora sportu, młodszego ratownika WOPR, stylistki paznokci).

W ramach projektu młodzi ludzie mogli także realizować swoje pasje i zainteresowania, takie jak: turystyka rowerowa, piłka nożna, jazda konna, fotografia, teatr, taniec, muzyka (do dyspozycji mini-studio nagrań).

Ja też potrafię, wiem i chcę

Projekt Ośrodka Rehabilitacyjno-Readaptacyjnego dla Dzieci i Młodzieży w Łodzi, filii w Ozorkowie, skierowany do uczniów Gimnazjum nr 1 w Ozorkowie,

mających trudności w nauce lub z innych przyczyn zagrożonych przedwczesnym wypadnięciem z systemu szkolnego.

Celem projektu było umożliwienie lub ułatwienie im otrzymania promocji do następnej klasy. Uczestnicy projektu korzystali z takich form wsparcia, jak diagnoza psychologiczno-pedagogiczna oraz indywidualny plan korekcyjny, warsztaty integracyjne z elementami umiejętności społecznych, opieka terapeutyczna i zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze. W ramach projektu odbywały się także zajęcia sportowe i teatralne oraz warsztaty muzyczne.

Do wielkich osiągnięć przez trudności

Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny w Zbiczku w partnerstwie z Opolskim Centrum Demokracji Lokalnej FRDL w 2011 r. kontynuował realizację projektu dla 40 swoich podopiecznych, którzy brali udział w zajęciach poświęconych aktywnemu poszukiwaniu pracy. Program zajęć obejmował m.in. przygotowanie do rozmowy o pracę, opracowanie CV, autoprezentację.

Podopieczni podejmowali decyzję o przystąpieniu do kursu wraz z psychologiem i doradcą zawodowym, z myślą o rozwoju ścieżki zawodowej po opuszczeniu Ośrodka MONAR i ukończonej terapii. W ramach projektu prowadzone były następujące szkolenia: kurs języka angielskiego, komputerowy, gastronomiczny, remontowo-budowlany, spawacza elektrycznego lub gazowego, obsługi wózków widłowych, fryzjersko-kosmetyczny, a także prawa jazdy kategorii B.

Laboratorium integracji dla osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym

Projekt kontynuowany w 2011 r. przez Wielkopolskie Centrum Pomocy Bliźniemu MONAR-MARKOT na podstawie umowy z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Poznaniu. Jego celem było zwiększenie poziomu integracji społeczno-zawodowej 80 osób w wieku 45+, wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym, mieszkających w gminie Rogoźno.

Dla uczestników projektu zorganizowano zajęcia edukacyjne dotyczące m.in. rynku pracy, warsztaty kształtujące umiejętności społeczne; zapewniono im także wsparcie psychologiczne, możliwość zaplanowania indywidualnej ścieżki rozwoju z pomocą doradcy zawodowego oraz udział w kursach podnoszących kwalifikacje zawodowe (stolarstwa, renowacji pomieszczeń, uprawy wierzby energetycznej, obsługi kas fiskalnych, obsługi wózków jezdniowych, spawania i innych).

Gminny Standard Wychodzenia z Bezdomności

MONAR jest jednym z partnerów w tym projekcie, którego realizacja została zaplanowana na lata 2009-2014, a który ma na celu podniesienie skuteczności systemu rozwiązywania i łagodzenia skutków bezdomności.

Osiągnięciu celu służy opracowanie i wdrożenie standardów usług skierowanych do ludzi bezdomnych i zagrożonych bezdomnością. Chodzi m.in. o standard noclegowni, schroniska, pracy socjalnej czy usług aktywizacji zawodowej. Standardy te są wdrażane lokalnie w partnerstwach gminnych. W 2011 r. MONAR uczestniczył w pracach nad przygotowaniem Modelu GSWB oraz w opracowaniu 6 diagnoz lokalnych, współorganizował też szkolenia oraz opiekę merytoryczną dla przedstawicieli 6 Partnerstw Lokalnych (szczegóły na stronie <http://standardpomocy.pl>).

ABC budżetu domowego, oszczędzania i pożyczania

Projekt realizowany dzięki dofinansowaniu ze środków Narodowego Banku Polskiego, przeznaczony dla kadry i 60 podopiecznych czterech placówek: schroniska i hostelu dla osób bezdomnych prowadzonych w ramach Centrum Pomocy Bliźniemu MONAR-MARKOT w Warszawie oraz ośrodków rehabilitacyjno-readaptacyjnych MONAR w Wyszku i w Gdańsku.

Jego główne cele to poprawa sytuacji życiowej osób uzależnionych i bezdomnych poprzez podniesienie poziomu ich świadomości ekonomicznej oraz przekazanie im wiedzy i umiejętności pozwalających na samodzielne, racjonalne gospodarowanie środkami finansowymi. W ramach projektu odbył się cykl warsztatów poświęconych m.in. planowaniu osobistego budżetu, oszczędzaniu, unikaniu niekontrolowanego zadłużenia, postępowaniu w relacjach z instytucjami finansowymi.

MONAR w przestrzeni publicznej

O swoich inicjatywach i codziennej działalności MONAR informuje opinię publiczną za pośrednictwem własnego serwisu internetowego oraz mediów. Organizujemy także konferencje i debaty poświęcone zagadnieniom z poszczególnych obszarów naszej działalności, uczestniczymy w wydarzeniach istotnych dla sektora organizacji pozarządowych.

W roku 2011 zmodernizowana została strona internetowa MONARU. Nowa wersja serwisu posiada atrakcyjną szatę graficzną, przyjazne, intuicyjne menu; pozwala na wyeksponowanie w przejrzysty sposób informacji o działalności stowarzyszenia oraz multimediów, służy też do kontaktu z czytelnikami. W ramach obsługi nowej strony Dział Promocji Biura Zarządu Głównego uruchomił interwencyjny adres poczty elektronicznej pomoc@monar.org, na który z całego kraju napływają e-maile od osób szukających fachowego wsparcia w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania uzależnieniom. Na listy odpowiada psycholog z doświadczeniem w pracy terapeutycznej.

Na stronie internetowej zamieszczane są nie tylko bieżące informacje o inicjatywach podejmowanych przez placówki MONARU, ale także zaproszenia dla prasy oraz stanowiska Zarządu Głównego i naszych ekspertów wobec zagadnień zajmujących uwagę opinii publicznej. Aby rozszerzyć zasięg działań informacyjnych Dział Promocji prowadził w 2011 r. także własne kanały w portalach społecznościowych Facebook i YouTube.

Zawsze w kalendarzu

Okazję do przypomnienia opinii publicznej o aktywności naszego stowarzyszenia i problemach, jakimi się zajmujemy, stanowią dni szczególnie związane z naszą działalnością. W 2011 r. Dział Promocji Biura ZG zorganizował konferencję prasową oraz koncert dla podopiecznych warszawskiego Centrum Pomocy Bliźniemu z okazji przypadającego 14 kwietnia Dnia Osób Bezdomnych,

a także antynarkotykową debatę z uczniami Liceum Ogólnokształcącego im. S. Batorego w Warszawie z okazji Międzynarodowego Dnia Zapobiegania Narkomanii (czerwiec). Drugie z tych przedsięwzięć było efektem współpracy z terapeutami gdańskiego MONARU oraz Mazowieckim Kuratorium Oświaty. Ponadto szeroka reprezentacja naszego stowarzyszenia wzięła udział w XVIII Konferencji „Człowiek żyjący z HIV w rodzinie i społeczeństwie”, zorganizowanej w dniach 1 - 2 grudnia w Warszawie w ramach obchodów Światowego Dnia AIDS. Podczas sesji tematycznych i dyskusji panelowej, zaprezentowane zostało stanowisko MONARU wobec współczesnych wyzwań polityki narkotykowej.

ISO-9001 dla MONARU

12 kwietnia 2011 r. na konferencji „Standardy w służbie wartości” w Warszawie, w obecności mediów i z udziałem gości reprezentujących instytucje oraz organizacje współpracujące z MONAREM, odbyło się uroczyste przekazanie przewodniczącej Zarządu Głównego Jolancie Łazudze-Koczurowskiej certyfikatu ISO-9001, przyznanego MONAROWI po przeprowadzeniu audytu przez Polską Izbę Handlu Zagranicznego Certyfikacja. Dokument jest dowodem na to, że system zarządzania w zakresie nadzoru i koordynacji placówek stowarzyszenia odpowiada wymogom międzynarodowej normy, a konferencja była okazją do przypomnienia i nagłośnienia 30-letniego dorobku MONARU.

Robert Starzyński w zespole kierowanym przez ministra

Sekretarz Zarządu Głównego MONARU wszedł w skład powołanego na lipcowym posiedzeniu warszawskiej Rady Opiekuńczej dla Bezdomnych zespołu ds. podnoszenia standardów i finansowania działalności organizacji pozarządowych. Na czele zespołu

stanął pełnomocnik premiera do spraw przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Warszawska Rada Opiekuńcza dla Bezdomnych zrzesza organizacje pozarządowe świadczące pomoc osobom bezdomnym w stolicy i okolicznych gminach. Założona w 1991 r. jest najstarszym tego typu forum w Polsce. Robert Starzyński reprezentuje MONAR w tym gremium i bierze aktywny udział w jego pracach.

Lech Gąsiorowski doceniony przez prezydenta Piły

Dyrektor Piłskiego Centrum Pomocy Bliźniemu MONAR-MARKOT został w 2011 r. nominowany do nagrody Syriusza w kategorii „Działalność społeczna”. Syriusze, wręczane podczas Gali Prezydenta Piły, są formą uhonorowania osób zasłużonych dla miasta w

różnych dziedzinach. Lech Gąsiorowski jest w Pile znany ze swego zaangażowania w życie społeczne miasta. Jedną z jego inicjatyw, podjętą wraz z działaczami innych organizacji pozarządowych, jest doprowadzenie do powołania Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego. Rada ma za zadanie m.in. opiniować projekty aktów prawnych dotyczących sfery zadań publicznych oraz współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi.

Marek Popielecki nagrodzony za przeciwdziałanie bezdomności

Działalność dyrektora Bełchatowskiego Centrum Pomocy Bliźniemu MONAR-MARKOT, została wyróżniona przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej tytułem Dobra Praktyka Aktywnych Form Pomocy 2011. Ministerstwo przyznało wyróżnienia podmiotom i osobom indywidualnym, specjalizującym się w różnych dziedzinach aktywnej pomocy. Marek Popielecki otrzymał wyróżnienie za dokonania w obszarze aktywnego przeciwdziałania bezdomności. Kieruje największym ośrodkiem dla osób bezdomnych w województwie łódzkim. Opracował indywidualny program motywujący osoby bezdomne do powrotu do społeczeństwa, wdrażany w Domu dla Osób Bezdomnych i Najuboższych MONAR-MARKOT w Stąporkowie (świętokrzyskie). Był też związany z dwoma innymi placówkami MONARU - domami dla bezdomnych matek w Laskach i Tuchowie (pierwszą z tych placówek odbudował). W bełchatowskim Centrum Pomocy Bliźniemu wdraża nowoczesne metody aktywizacji zawodowej osób bezdomnych.

Udział w ważnych wydarzeniach z życia NGO

17 września 2011 r. Stowarzyszenie MONAR jako jedna z ponad 80 organizacji, zaprezentowało się podczas imprezy kończącej Tydzień Obywatelski VI Ogólnopolskiego Forum Inicjatyw Pozarządowych (VI OFIP). Piknik odbył się 17 września 2011 r. na Krakowskim Przedmieściu w Warszawie.

W naszym namiocie dyżurowali specjaliści z zakresu terapii uzależnień oraz pracownicy Wielkopolskiego Centrum Pomocy Bliźniemu MONAR-MARKOT w Rożnowicach pod Poznaniem. Dzięki ekspozycji przygotowanej przez zespół ośrodka w Rożnowicach zainteresowani mogli zapoznać się z ofertą zajęć służących podnoszeniu kwalifikacji zawodowych osób bezdomnych

W nieszablonowy sposób zaprezentowało się także Warszawskie Centrum Pomocy Bliźniemu MONAR-MARKOT przy ul. Marywilskiej, którego podopieczni wystąpili na piknikowej scenie z krótkim koncertem muzyki gospel. Chór prowadzony jest w ramach projektu „Nasz głos w świecie”, realizowanego wspólnie przez MONAR i Białotłęcki Ośrodek Kultury.

Czternastoosobowa reprezentacja ośrodka MONARU w Wyszku uczestniczyła w przygotowaniu i obchodach kilkudniowego święta, jakim było spotkanie „Razem przeciw wykluczeniu. Pokolenie 2010 – ciąg dalszy”, zorganizowane w Kielcach, w dniach 17-22 maja, w ramach Europejskiego Tygodnia Młodzieży. Nasi przedstawiciele promowali ideę wolontariatu, wzięli udział w debacie, pracowali na rzecz innych: dzieci, osób starszych i niepełnosprawnych. Odwiedzili też ciekawe miejsca regionu.

MONAR w programie współpracy międzysektorowej

Projekt Konkordia to wspólna inicjatywa przedstawicieli organizacji pozarządowych, samorządów, biznesu i świata nauki. Jego celem jest wypracowanie standardów współpracy między tymi czterema środowiskami, odgrywającymi istotną rolę w życiu publicznym. MONAR jest uczestnikiem tego projektu, realizowanego w latach 2010-2013.

Działania projektowe obejmują m.in. opracowanie, wdrożenie i ewaluację standardów współpracy organizacji pozarządowych z biznesem, samorządami i instytucjami naukowym. Konkordia ma także pomóc w profesjonalizacji polskiego trzeciego sektora.

Rok Szkoły z pasją

Stowarzyszenie MONAR było jednym z sygnatariuszy listu intencyjnego w sprawie powołania koalicji na rzecz wszechstronnego rozwoju uczniów. Dokument został podpisany 25 sierpnia 2011 r. w Gdańsku, w związku z ogłoszeniem przez Ministerstwo Edukacji Narodowej roku szkolnego 2011/2012 Rokiem Szkoły z Pasją. Inicjatywa ta służyła podkreśleniu roli, jaką w procesie edukacji odgrywa współpraca placówek oświatowych z organizacjami pozarządowymi.

Dzięki projektom realizowanym w szkołach przez podmioty trzeciego sektora uczniowie poszerzają swoją wiedzę, rozwijają zainteresowania, uczą się społecznej aktywności. Jednym z takich projektów jest program MONARU „Profilaktyka poprzez wartości”.

Konferencja na temat pomocy uzależnionym

Podczas konferencji pt. „Aktywizacja społeczna i zawodowa osób leczących się w Ośrodku MONAR w Gaudynkach” specjaliści z różnych instytucji i organizacji debatowali o systemie pomocy osobom uzależnionym w województwie warmińsko-mazurskim. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele administracji samorządowej, policji, organizacji pozarządowych i specjalistycznych placówek służby zdrowia. Tematami dyskusji były m.in. zmiany w stosowanych metodach terapii oraz współpraca pomiędzy wieloma podmiotami zajmującymi się osobami uzależnionymi od substancji psychoaktywnych.

Monarowisko

Wyjątkowe znaczenie dla całego stowarzyszenia miało zorganizowane w sierpniu w Zdbicach k. Wałcza (woj. zachodniopomorskie) Monarowisko. W ogólnopolskim spotkaniu społeczności terapeutycznych z ośrodków MONARU, członków i sympatyków stowarzyszenia wzięło udział ok. tysiąca osób. Przedstawiciele placówek przedstawili swój dorobek artystyczny, uczestniczyli w sportowej rywalizacji, dyskusjach oraz spotkaniach z zaproszonymi gośćmi, wśród których byli parlamentarzyści Iwona Guzowska i Paweł Suski oraz Bartosz Arłukowicz, późniejszy minister zdrowia. Koordynatorem przygotowań do Monarowiska był pełnomocnik ZG Jerzy Leździej, a gros prac wykonali członkowie parlamentu pacjentów, czyli reprezentacji monarowskich ośrodków rehabilitacyjno-readaptacyjnych.

Współpraca międzynarodowa

W roku 2011 w ramach ponadnarodowej wymiany dobrych praktyk oraz działań służących poprawie jakości realizowanych programów i podnoszeniu kwalifikacji pracowników, MONAR wziął udział w szeregu przedsięwzięć o międzynarodowym charakterze.

Zorganizowano wizyty studyjne w Polsce dla lekarzy narkologów i przedstawicieli organizacji pozarządowych z Białorusi oraz litewskich pracowników socjalnych.

Nasze stowarzyszenie było reprezentowane w spotkaniach dotyczących opracowania metody szkolenia kadry MECETT w ramach projektu Transfer of Innovation (www.ecett.eu). ECETT, czyli „Europejskie Partnerstwo na Rzecz Edukacji: Uczenie się poprzez podróże”, to inicjatywa belgijskiej organizacji pozarządowej Trampoline, dzięki której przedstawiciele organizacji pracujących metodą społeczności terapeutycznej mogą odbywać staże u swych zagranicznych partnerów. Stowarzyszenie MONAR zostało członkiem nowej organizacji pozarządowej ECETT-Networks, która przejmuje zarządzanie siecią ECETT po Belgach.

Elementem międzynarodowej aktywności MONARU był udział naszych przedstawicieli w zagranicznych konferencjach: Europejskiej Federacji Społeczności Terapeutycznych w Oxfordzie, Federacji organizacji pracujących na rzecz osób bezdomnych w Europie FEANTSA oraz w konferencji organizowanej w Sankt-Petersburgu przez Wydział Synodalny ds. Socjalnych Cerkwi Prawosławnej we współpracy z Instytutem ds. problemów narkotykowych przy Ministerstwie Zdrowia i Polityki Społecznej Federacji Rosyjskiej.

Ponadto jesienią 2011 rozpoczęliśmy realizację dwóch projektów międzynarodowych. Jeden z nich dotyczy przeciwdziałania szerzeniu się chorób zakaźnych wśród osób używających nielegalne środków odurzających w regionie nadbałtyckim (projekt jest współfinansowany przez Komisję Europejską, a realizowany we współpracy z kaliningradzką organizacją Pozarządową JULA). Drugi ma na celu stworzenie kursu on-line dla osób zajmujących się profilaktyką uzależnień, we współpracy z hiszpańską organizacją Proyecto Hombre.

Sprawy organizacyjne

W roku 2011 Zarząd Główny Stowarzyszenia MONAR spotkał się na 9 posiedzeniach, podejmując 123 uchwały. Dotyczyły one przede wszystkim spraw administracyjnych i porządkowych związanych z koniecznością usprawnienia pracy jednostek organizacyjnych Stowarzyszenia (placówek, programów), a także spraw związanych z podejmowaniem nowych inicjatyw oraz kwestii kadrowych.

Działania Zarządu Głównego w 2011 roku koncentrowały się na analizie dokumentów pokontrolnych otrzymanych z wewnętrznych kontroli przeprowadzonych w Stowarzyszeniu; przygotowaniu do wdrożenia zmian systemowych i organizacyjnych Stowarzyszenia MONAR; przygotowaniu i przeprowadzeniu szkoleń z zakresu profilaktyki uzależnień oraz na przygotowaniu imprez o charakterze promocyjnym.

W 2011 roku uchwałami Zarządu Głównego powołano nowe placówki (Schronisko dla Osób Bezdomnych Uczestniczących w Dziennym Programie Terapii Uzależnienia od Alkoholu w Warszawie, Małopolski Zespół Hosteli Socjalno-Readaptacyjnych i Dom dla Osób Bezdomnych i Najuboższych MONAR-MARKOT w Bołęcinie, a także przekształcono NZOZ MONAR Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny w Budach Zosinyh na Ośrodek Terapii Krótkoterminowej. Rozszerzono działalność w Poradni Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR w Jeleniej Górze o komórkę organizacyjną „opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień” i w Ośrodku Rehabilitacyjno-Readaptacyjnym w Gdańsku o „oddział rehabilitacji dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych ze współistniejącymi zaburzeniami psychicznymi”.

Zlikwidowano Dom dla Samotnych Matek z Dziećmi MONAR-MARKOT w Iwoniu (woj. łódzkie) i Pułtuskie Centrum Pomocy Bliźniemu MONAR-MARKOT w Strzegocinie (woj. mazowieckie).

Realizatorem wszystkich postanowień i uchwał Zarządu Głównego było Biuro Stowarzyszenia MONAR, w którym w roku 2011 funkcjonowały następujące działy: finansowy, administracyjny, obsługi prawnej, sprawozdawczości i statystyki medycznej, promocji i public relations, współpracy zagranicznej oraz sekretariat.

W grudniu 2011 roku Stowarzyszenie MONAR liczyło 344 członków. Na dzień 31 grudnia 2011 roku zatrudniało 896 pracowników i wolontariuszy, w tym 467 osób na umowę o pracę.

W roku 2011 Stowarzyszenie MONAR współpracowało z wieloma instytucjami na rzecz profilaktyki i rehabilitacji uzależnień, readaptacji społecznej i zawodowej oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Wśród partnerów Stowarzyszenia MONAR są:

- Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, w zakresie realizacji projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej;
- Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich, w zakresie realizacji projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej;
- organy administracji publicznej różnego szczebla, w zakresie realizacji zadań publicznych;
- Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, w zakresie realizacji zadań Narodowego Programu Zapobiegania Narkomanii;
- Krajowe Centrum ds. AIDS, w zakresie realizacji zadań Narodowego Programu Przeciwdziałania HIV/AIDS;
- Centralny Zarząd Służby Więziennej, w zakresie realizacji programów przeciwdziałania narkomanii, zapobiegania HIV/AIDS oraz pomocy postpenitencjarnej dla osób opuszczających zakłady karne;
- urzędy miast, powiatów i gmin, w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, HIV/AIDS, bezdomności, biedzie i bezrobociu;
- uczelnie wyższe, w zakresie edukacji studentów kierunków społecznych na temat uzależnień i wykluczenia społecznego (zajęcia edukacyjne, praktyki, staże);
- Polska Federacja Społeczności Terapeutycznych, w zakresie realizacji programów szkoleniowych i certyfikacji zawodowej;
- koncern Vattenfall, który zaopatrywał w opał placówki MONARU z województwa mazowieckiego oraz konserwował ich urządzenia grzewcze;
- Bank Żywności, w zakresie zaopatrywania w żywność placówek Stowarzyszenia MONAR;
- organizacje pozarządowe o podobnym do MONARU profilu działalności, w zakresie realizacji wspólnych przedsięwzięć na rzecz przeciwdziałania narkomanii i wykluczeniu społecznego.

Placówki Stowarzyszenia MONAR

ośrodki rehabilitacyjno-readaptacyjne:

NZOO Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny MONAR (filia Ośrodka MONAR w Marianówku)

Babigoszcz 19
72-122 Łożnica
(91) 418 93 60; 91 418 93 60
babigoszcz@monar.org

NZOO MONAR Ośrodek Terapii Krótkoterminowej

Budy Zosine 109
96-313 Jaktorów
46 856 51 91; 46 856 51 91
budyzosine@monar.org

NZOO Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny MONAR w Dębowie

Dębowiec
42-360 Poraj
34 323 45 08; 324 32 56
debowiec@monar.org

NZOO MONAR Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny

Gaudynki 43
12-250 Orzysz I
87 423 72 26; 87 423 72 82
gaudynki@monar.org

NZOO MONAR Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny dla Dzieci i Młodzieży

ul. Agrarna 2
80-298 Gdańsk
58 349 46 90
matarnia@monar.org

NZOO MONAR Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny

Głusków 43
08-412 Borowie
25 683 05 33; 25 681 64 24
fax 25 624 64 89
gloskow@monar.org

NZOO MONAR

Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny dla Dzieci i Młodzieży w Kamieniu

Kamień 5
78-125 Rymań
94 358 32 49 358 33 91
kamrym@monar.org

NZOO MONAR

Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny w Kęblinach

ul. Strykowska 3
95-001 Biała
42 717 84 38; 717 80 08
kebliny@monar.org

NZOO MONAR

Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny w Grabowie

Grabowo 1
73-150 Łobez
91 397 50 00; 91 397 09 02
grabowo@monar.org

NZOO MONAR

Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny

ul. Tuszyńska 106
93-305 Łódź
42 646 40 12; 42 645 98 32
monartuszynska@poczta.onet.pl

NZOO MONAR

Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny w Majdanie Kozic Dolnych

21-050 Piaski
81 584 70 42
makondo@monar.org

NZOO MONAR

Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny MONAR w Marianówku

Wszemierzyce 1
78-123 Siemyśl
94 351 25 63
marianowek@monar.org

NZOO MONAR

Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny

ul. Czerwony Dworek 5
58-533 Mysłakowice
75 713 15 37
czerwonydworek@monar.org;

NZOZ MONAR**Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny**

Nowolipsk 61
63-313 Chocz
62 741 53 02
nowolipsk@monar.org

NZOZ MONAR**Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny**

ul. Inwalidów Woj. 21
07-400 Ostrołęka
29 764 39 70
ostroleka@monar.org

NZOZ MONAR**Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny**

Lipianka 2A
07-440 Goworowo
29 768 24 00; 29 768 24 01
lipianka@monar.org

NZOZ MONAR**Ośrodek Lecznico-Rehabilitacyjny dla Osób
Uzależnionych od Środków Odurzających
Detoksykacja w Krakowie**

ul. Suchy Jar 4A
31-983 Kraków
12 645 09 67; 12 645 06 10
domm@monar.krakow.pl

NZOZ Ośrodek**Rehabilitacyjno-Readaptacyjny MONAR**

Rożnowice 34
64-610 Rogoźno Wielkopolskie
67 261 05 22
roznowice@monar.org

NZOZ MONAR Ośrodek**Rehabilitacyjno-Readaptacyjny „Dom GWAN”**

ul. Nadbrzezie 25
31-983 Kraków
12 681 00 66
dom-gwan@monar.krakow.pl

NZOZ Ośrodek**Wczesnej Rehabilitacji MONAR (Przytulisko)**

ul. Wenedów 2
00-223 Warszawa
22 425 58 06
wenedow@monar.org

NZOZ Ośrodek**Rehabilitacyjno-Readaptacyjny MONAR
w Sokolnikach**

ul. Kasprowicza 68
95-035 Ozorków
42 710 12 80; 42 710 20 25
sokolniki@monar.org

NZOZ MONAR**Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny**

ul. Jarzębinowa 14/16
53-120 Wrocław
71 337 24 08; 71 337 24 07

NZOZ MONAR**Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny**

ul. 3-go Maja 65
07-200 Wyszaków
29 742 48 43
wyszkow@monar.org

NZOZ MONAR**Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny**

ul. Suchy Jar 4
31-983 Kraków
12 654 06 10

NZOZ MONAR Ośrodek**Rehabilitacyjno-Readaptacyjny
w Łędzinach-Zbicku**

ul. Leśna 2
46-053 Chrzastowice
77 402 75 90,91,92
zbicko@monar.org

NZOZ MONAR**Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny**

ul. XX-lecia PRL 12
49-156 Gracze
77 460 98 19
gracze@monar.org

NZOZ MONAR**Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny
dla Dzieci i Młodzieży**

Luta
26-220 Stąporków
603 388 318
luta@monar.org

NZOZ MONAR Ośrodek**Rehabilitacyjno-Readaptacyjny
w Zaczerlanach**

Zaczerlany 25
16-070 Choroszcz
85 652 62 34
zaczerlany@monar.org

**Młodzieżowy Ośrodek
Profilaktyki i Wczesnej Terapii MONAR**
ul. Roosevelta 18A
50-236 Wrocław
71 788 93 09
wrooosvelta@monar.org

**NZO Ośrodek Terapii Uzależnień
przy Wielkopolskim Centrum Pomocy
Bliźniemu MONAR-MARKOT**
Rożnowice 33
64-610 Rogoźno Wielkopolskie

Ośrodek Profilaktyki i Wczesnej Terapii MONAR
ul. Ogińskiego 43
66-400 Gorzów Wielkopolski
95 736 7171
gorzow@monar.org

**NZO MONAR
Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny**
Milejowice 1A
55-020 Żórawina
71 316 45 00
miejowice@monar.org

**Małopolski Zespół Hosteli Socjalno-Readaptacyjnych
MONAR - Hostel Socjalno-Readaptacyjny MONAR**
ul. Sadowa 117A, 119, 121
32-020 Wieliczka

**Małopolski Zespół Hosteli Socjalno-Readaptacyjnych
MONAR - Hostel Socjalno-Readaptacyjny MONAR**
ul. Krzemieniecka 63
30-694 Kraków

**Małopolski Zespół Hosteli Socjalno-Readaptacyjnych
MONAR - Hostel Socjalno-Readaptacyjny MONAR**
ul. Trzebińska 4
32-540 Bołęciny

**NZO MONAR Ośrodek
Rehabilitacyjno-Readaptacyjny w Łodzi
filia w Ozorkowie**
ul. Żwirki 1A
95-035 Ozorków

**Hostel MONAR dla Osób Uzależnionych
od Substancji Psychoaktywnych w Kielcach**
ul. Malików 150B
25-639 Kielce

Placówki Stowarzyszenia MONAR

**poradnie
i punkty konsultacyjne:**

Punkt Konsultacyjny Stowarzyszenia MONAR
ul. Berlinga 8
15-814 Białystok
85 651 65 64; 85 651 65 64
bialystok@monar.org

Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR
ul. Wyspiańskiego 16
56-121 Brzeg Dolny
71 319 78 83; 71 319 78 83
brzegdolny@monar.org

Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR
ul. Bohaterów Kragujewca 11
85-863 Bydgoszcz
0-52 361 21 43
bydgoszcz@monar.org

**Młodzieżowy Ośrodek Profilaktyki i Wczesnej Terapii
MONAR Oddział Dzienny**
ul. Św. Trójcy 15
85-224 Bydgoszcz
52 345 88 88
www.monar.info
mopiwt@monar.org

Centrum Redukcji Szkód MONAR
ul. Hoża 57
(działalność prowadzona przy ul. Chrzanowskiego 13)
00-681 Warszawa
781514 693
crs@monar.org

Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR
al. Wolności 44/19
42-200 Częstochowa
34 365 48 99; 34 324 32 56
czestochowaporadnia@monar.org

Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR

ul. Komeńskiego 42
82-300 Elbląg
0-55 236 92 13
elblag@monar.org

Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR

ul. 3 Maja 6
80-802 Gdańsk
58 302 04 42; 58 302 63 89
gdanskporadnia@monar.org

Punkt Konsultacyjny MONAR

ul. Jagiellońska 21
44-100 Gliwice
gliwice@monar.org

Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR

ul. Wolności 70
58-500 Jelenia Góra
0-75 647 33 90, 91, 94
jeleniagora@monar.org

Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR

ul. Św. Katarzyny 3
31-063 Kraków
12 430 61 35, 12 430 59 64
grzegorz@monar.krakow.pl

Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR

ul. Chojnowska 81A
59-220 Legnica
76 723 72 27; 76 723 72 57
legnicaporadnia@monar.org

Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR

ul. Przemysłowa 27
64-100 Leszno
65 520 4143
leszno@monar.org

Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR

ul. Hutnicza 10B
20-218 Lublin
81 745 10 10
lublin@monar.org

Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR

ul. Tuszyńska 106
93-305 Łódź
42 646 40 12
tuszynska@monar.org

Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR

ul. Narutowicza 6
33-300 Nowy Sącz
18 443 74 44
nowysacz@monar.org

Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR

al. Wojska Polskiego 8A/3
10-225 Olsztyn
89 527 22 09
olsztynporadnia@monar.org

Filia Punktu Konsultacyjnego w Olsztynie

ul. Sikorskiego 6
Bartoszyce

**NZOZ Stowarzyszenie MONAR w Zbicku
Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień
od Substancji Psychoaktywnych w Opolu**

ul. Armii Krajowej 9 of.m.1
45-071 Opole
77 456 40 44
opole@monar.org

**NZOZ Poradnia Profilaktyki
i Terapii Uzależnień MONAR**

ul. Niepodległości 135
64-920 Piła
67 215 22 20; 67 215 22 50
poradnia-pila@monar.org

Punkt Konsultacyjny MONAR

ul. Kilińskiego 6A
09-402 Płock
24 364 54 12
plock@monar.org

Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR

ul. Grunwaldzka 55 paw. nr.18
60-352 Poznań
61 867 98 03, 867 98 04
poznan@monar.org

Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR

Al. Królewska 3A
24-100 Puławy
81 886 42 36
fax 81 886 42 36
pulawy@monar.org

Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR

ul. 1905 Roku 21
26-612 Radom
48 364 76 00
radom.poradnia@monar.org

Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR

ul. Hutnicza 8
37-450 Stalowa Wola
15 842 79 60
poradnia.stalowawola@monar.org

Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR

ul. Małkowskiego 9/2
70-305 Szczecin
91 433 46 10
szczecinporadnia@monar.org

Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR

ul. Powstańców Wlkp. 17
00-398 Warszawa
22 823 65 31, 32
poradniawwa@monar.org

**Rodzinna Poradnia Profilaktyki
i Terapii Uzależnień MONAR**

ul. Hoża 57
00-681 Warszawa
22 621 13 59
poradnia-monar@poradnia-monar.pl

Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR

ul. Trzebnicka 17
50-245 Wrocław
71 321 05 52
wroclawporadnia@monar.org

**Centrum Profilaktyki Dzieci
i Młodzieży „Gawrosz” Stowarzyszenia MONAR**

ul. Warszawska 1
59-900 Zgorzelec
75 771 63 95
gawrosz@monar.org

Punkt Konsultacyjny Stowarzyszenia MONAR

ul. Okólna 54
62-510 Konin
63 240 00 66
pkkonin@monar.org

Łęczyński Ośrodek Profilaktyki i Terapii MONAR

Plac Kościuszki 1
21-010 Łęczyzna
81 462 87 21
pkmonar_leczna@vp.pl

**Świetlica Środowiskowa MONAR
z Elementami Socjoterapii „Dom Ciepła” w Nasielsku**

ul. Młynarska 5
05-190 Nasielsk
501 576 546

Punkt Konsultacyjny Stowarzyszenia MONAR

ul. Muzealna 46
67-100 Nowa Sól
68 356 10 34
nowasol@monar.org

Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR

ul. Malików 150B
25-639 Kielce
41 367 36 93
kielce@monar.org

Placówki Stowarzyszenia MONAR

**ośrodki
Ruchu Wychodzenia
z Bezdomności MONAR-MARKOT**

Dom Samotnych Matek z Dziećmi MONAR-MARKOT

ul. Mickiewicza 38
59-330 Ścinawa
78 843 67 25

Dom dla Osób Bezdomnych i Najuboższych MONAR-MARKOT

ul. Moniuszki 109
58-300 Wałbrzych
74 842 10 06

Dom dla Samotnych Matek z Dziećmi MONAR-MARKOT

ul. Folwarczna 50
67-200 Głogów
76 833 35 00

Dom dla Samotnych Matek z Dziećmi MONAR-MARKOT

ul. Hetmańska 61
59- 814 Pobiedna
75 784 56 88

Dom Samotnych Matek z Dziećmi MONAR-MARKOT

ul. Parkowa 3
59-900 Zgorzelec
75 775 01 64

Toruński Dom dla Osób Bezdomnych i Najuboższych MONAR-MARKOT w Toruniu

ul. Dybowska 1
87-100 Toruń
56 658 31 27

Lubelskie Centrum Pomocy Bliźniemu MONAR-MARKOT

ul. Kapieliskowa 28
22-100 Chełm
82 542 14 41

Osada dla Osób Bezdomnych i Najuboższych MONAR-MARKOT

ul. Wilczyńska 83C
21-426 Wola Mysłowska
25 754 25 33

Bełchatowskie Centrum Pomocy Bliźniemu MONAR-MARKOT w Bełchatowie

ul. Czapliniecka 19B
97-400 Bełchatów
44 733 05 96

Centrum Pomocy Bliźniemu MONAR-MARKOT w Klizinie

Klizin 18
97-512 Kodrąb
44 681 96 96

Dom dla Osób Starszych MONAR-MARKOT w Woli Małowanej

Wola Małowana 22
97-512 Kodrąb
44 681 93 07

Dom Samotnych Matek z Dziećmi MONAR-MARKOT

Turów 113
98-300 Wieluń
43 886 14 31

Ośrodek Pomocy „Wzajemnie Potrzebni” MONAR-MARKOT w Ozorkowie

ul. Żwirki 1A
95-035 Ozorków
42 718 10 81

Poddębickie Centrum Pomocy Bliźniemu MONAR-MARKOT w Feliksowie

Feliksów 19
99-200 Poddębice
43 679 06 51

Dom dla Samotnych Matek z Dziećmi MONAR-MARKOT

ul. Daleka 3
33-170 Tuchów
665 407 502

Centrum Pomocy Bliźniemu MONAR-MARKOT w Warszawie

ul. Marywilska 44A
03-042 Warszawa
22 676 99 97

**Dom dla Osób Bezdomnych
i Najuboższych MONAR-MARKOT w Sobolewie**
ul. Łaskarzewska 5
08-460 Sobolew
25 683 27 91

**Dom dla Osób Bezdomnych
i Najuboższych MONAR-MARKOT**
ul. Rudnickiego 1A
01-868 Warszawa
22 866 75 62

**Dom dla Osób Bezdomnych
i Najuboższych MONAR-MARKOT w Trzciance**
Trzcianka 16
06-461 Regimin
23 611 01 63

**Dom dla Osób Starszych
MONAR-MARKOT w Dreglinie**
Dreglin 7
06-450 Gliniojeck
23 674 00 26

**Dom dla Osób Starszych
MONAR-MARKOT w Oryszewie**
Oryszew Osada 10
96-317 Guzów
46 855 32 45

**Dom dla Osób Starszych
MONAR-MARKOT**
ul. Skaryszewska 19
03-802 Warszawa
22 499 80 29

**Dom Odzyskanych dla Życia
MONAR-MARKOT w Grzędach**
al. Krakowska 29
05-555 Tarczyn
22 727 72 98

**Mazowieckie Centrum Pomocy Bliźniemu
MONAR-MARKOT**
Turowo 12
06-415 Czernice Borowe
29 752 36 98

**Noclegownia dla Osób Bezdomnych
i Najuboższych MONAR-MARKOT**
ul. Skaryszewska 19
03-802 Warszawa
22 499 80 29

NZOZ MONAR Izba Chorych
ul. Marywilska 44A
03-042 Warszawa
22 676 99 97

Poradnia Interwencyjno-Konsultacyjna MONAR
ul. Hoża 57
00-681 Warszawa
22 621 28 71

**Praskie Centrum Pomocy Bliźniemu
MONAR-MARKOT**
ul. Kijowska 22
03-743 Warszawa
22 425 51 93

**Punkt Pomocy Postpenitencjarnej
„Uchylone Drzwi”**
ul. Skaryszewska 19
03-802 Warszawa

**Dom dla Osób Bezdomnych
i Najuboższych MONAR-MARKOT**
ul. Dąbrowszczaków 11
47-230 Kędzierzyn-Koźle
77 481 53 18

**Dom Samotnych Matek z Dziećmi
MONAR-MARKOT**
ul. Zamkowa 1
Zopowy
48-100 Głubczyce
77 485 98 00

**Dom dla Osób Bezdomnych
i Najuboższych MONAR-MARKOT**
Garbas Drugi 18
16-424 Filipów
87 569 62 40

**Dom Samotnych Matek z Dziećmi
MONAR-MARKOT**
Laski 44
18-416 Zbójna
86 214 03 81

**Dom dla Osób Bezdomnych
i Najuboższych MONAR-MARKOT**
ul. Sztutowa 16A
80-711 Gdańsk
58 301 74 52

**Pomorskie Centrum Pomocy Bliźniemu
MONAR-MARKOT**

ul. Kochanowskiego 7A
80-402 Gdańsk
58 344 31 49

**Lublinieckie Centrum Pomocy Bliźniemu
MONAR-MARKOT**

ul. Kokotek 42
42-700 Lubliniec
34 356 51 90

**Dom dla Osób Bezdomnych
i Najuboższych MONAR-MARKOT**

ul. Niekłańska 12
26-220 Stąporków
41 374 36 13

**Dom dla Osób Bezdomnych
i Najuboższych MONAR-MARKOT**

ul. Dąbrowskiego 3C
19-300 Elk
501 64 08 37

Dom Odzyskanych dla Życia MONAR-MARKOT

Marwałd 56
14-120 Dąbrówno
89 647 44 44

**Centrum Pomocy Bliźniemu
MONAR-MARKOT w Zielńcu**

Zieliniec 73
62-306 Kołaczkowo
605 401 786

**Pilskie Centrum Pomocy Bliźniemu
MONAR-MARKOT Dom dla Mężczyzn
z Problemem Alkoholowym**

Al. Niepodległości 135
64-920 Piła

**Pilskie Centrum Pomocy Bliźniemu
MONAR-MARKOT Noclegownia
dla Osób Bezdomnych i Najuboższych**

ul. Wawelska 13
64-920 Piła

**Pilskie Centrum Pomocy Bliźniemu
MONAR-MARKOT Dom dla Matek Samotnie
Wychowujących Dzieci,
Kobiet Bezdomnych i Niepełnosprawnych**

ul. Długosza 33
64-920 Piła
67 219 41 21

**WCPB MONAR-MARKOT w Rożnowicach
Dom Readaptacji Społecznej
dla Osób Objętych Eksmisją**

ul. Starołęcka 36/38
61-361 Poznań
61 879 33 54

**WCPB MONAR-MARKOT w Rożnowicach
Dom Readaptacji Społecznej
i Noclegownia dla Osób Bezdomnych**

ul. Borówki 8
61-303 Poznań
61 876 88 38

**Wielkopolskie Centrum Pomocy Bliźniemu
MONAR-MARKOT**

Rożnowice 33
64-610 Rogoźno Wlkp.
67 261 06 78

**Dom dla Osób Bezdomnych
i Najuboższych MONAR-MARKOT**

Gościejewo 52A
64-611 Rogoźno
67 268 49 32

**Dom dla Samotnych Matek z Dziećmi
MONAR-MARKOT w Policach**

ul. Kosynierów Gdyńskich 25
72-010 Police
91 317 65 91

**Dom dla Osób Bezdomnych
i Najuboższych MONAR-MARKOT w Łagiewnikach**

Łagiewniki 1
72-315 Resko
91 395 00 28

**Centrum Redukcji Szkód i Wczesnej Interwencji
Terapeutycznej dla Osób Uzależnionych od Alkoholu
i Używających Alkoholu w Sposób Szkodliwy przy
WCPB MONAR-MARKOT w Rożnowicach**

Podolańska 46
60-626 Poznań

**Dom dla Osób Bezdomnych
i Najuboższych MONAR-MARKOT w Bolęcinie**

ul. Trzebińska 4
32-540 Bolęcin

www.monar.org